

TIM ROBBINS

Tim Robbins, sicer boyfriend Susan Sarandon, se je priključil trendu igralcev, ki so se v zadnjem času prelevili v režiserje - Kevin Costner (*Dances with Wolves*), Kenneth Branagh (*Henry V.*), Keith Gordon (*Midnight Fear*), John Turturro (*Mac*), Edward James Olmos (*American Me*), Bill Duke (*Rage in Harlem*), Kevin Dobson (*Shades of Gray*), Billy Crystal (*Mr. Saturday Night*), Peter Weller (*Valve*), celo Bud Cort (*Ted and Venus*) in Alex Winter (*Freekz*). Bob Roberts je naslov Robbinsovega prvenca, pozna pa se mu, da je bil režiser tako rekoč istočasno tudi igralec v Altmanovem filmu *The Player*: Bob Roberts je namreč satirična zgodba o folksingerju, ki se skuša promovirati kot kandidat za politične višave (*Nashville* + *Tanner*). Tim Robbins je na letošnji podelitvi oskarjev sedel sicer v prvi vrsti, toda bržčas le zato, ker je bila Susan Sarandon tedaj že praktično v izdatnem devetem mesecu in bi ji sedenje med dvema vrstama povzročilo marsikatero nevšečnost, ne pa, denimo, zato, da bi se ga bolje videlo: Robbins ne predstavlja ravno ideje običajne zvezde, temveč prej idejo igralca (s Susan Sarandon in nekaj zanesenjaki ima celo nekako minimalistično potujoče off-gledališče), ki je mimogrede, naključno in predvsem po naravi stvari same tudi zvezda, akoprav

FOTO: D.A.G.

com Willisom - in postane pri sedemdesetih spet *player*. Film *The Player* postane hit v Cannesu, Ameriki, Evropi & na Marsu.

Altman kot *parazitski player*: akoprav je brez denarja, se zna vedno prilepiti razredu, ki ima denar - naj bo to Hollywood, off-Hollywood, underground, TV, video, 16 mm, opera ali pa Broadway.

Altman kot *kompulzivni hazarder*: njegov oče je bil hazarder & on sam je hazarder - film *M*A*S*H* pa je itak dobil povsem hazardsko, namreč kot štirinajsti oz. petnajsti režiser, zato ni čudno, da je kmalu zatem posnel film *California Split*, himno hazardu.

Altman kot *izumitelj*: osemstezni zvočni sistem *Lion's Gate*, ki mu je omogočal hkratno & sinhrono snemanje različnih govorcev, je postal njegov *trademark*, *modus operandi* & bleščeči vizualni organon, zaradi katerega ljudi slišimo tudi, ko jih ne vidimo, in zaradi katerega ne vemo, kdo sploh govori & koga pravzaprav slišimo - efekt prekrivajočih se dialogov ni slab ali pa nejasen zvok, ampak prav prekrivanje podobe & glasu, potemtakem izgubljenost enotnega »izvira«.

Altman kot *šamanski manipulator* zvezd: v film *Nashville* je zvalil 24, v film *A Wedding* 42, v film *The Player* pa 63 zvezd - Paula Newmana je na

vrhuncu kariere zmamili v film *Buffalo Bill and the Indians, or Sitting Bull's History Lesson*, ki je katastrofalno skrahiral, toda že tri leta kasneje ga je imel spet v filmu *Quintet*, katerega pa ni hotel potem nihče niti distribuirati.

Altman kot *studijski tycoon*: njegov *Lion's Gate* je bil MGM brez rjovečega leva.

Altman kot *salonski lev*: prvič, *party* kot zgodba - *M*A*S*H*, *Nashville*, *A Wedding* & *The Player*, neki njegov predhollywoodski home-movie pa je imel itak naslov *The Party*; drugič, *party* kot *modus operandi* - vse imaš na kupu, zelo racionalno, obvladljivo & nenaporno, če pa imaš pri roki še osemstezni zvočni sistem *Lion's Gate*, lahko sam vmes igraš celo natakara; in tretjič, *party* kot *gimmick* - prirediš *party* in vsi pridejo, tako zvezde kot gledalci (filmi *M*A*S*H*, *Nashville* & *The Player* so njegovi edini *hiti*).

Altman kot *velik filmar*: *M*A*S*H*, *McCabe and Mrs. Miller*, *The Long Goodbye*, *California Split*, *Nashville* & *Popeye*.

In Altman kot *zadnji človek na svetu*, ki Hollywood jemlje osebno.

MARCEL ŠTEFANČIČ, JR.

HOLLYWOOD — ANTIHOLLYWOOD

100 let so vas učili, da so hollywoodski producenti sadistične svinje, ki porivajo svoje tajnice, uničujejo scenariste in terorizirajo zvezde. Zdaj je prišel Altmanov film *The Player*, v katerem zveste, da so hollywoodski producenti sadistične svinje, ki porivajo svoje tajnice, uničujejo scenariste in terorizirajo zvezde. Film *The Player* velja kajpak za protihollywoodskega in ko za kak film rečemo, da je protihollywoodski, hočemo s tem vedno poudariti le to, da je nastal zunaj Hollywooda ali pa ob Hollywoodu. V filmu *The Player* je sicer najmanj toliko hollywoodskega denarja kot v katerikoli drugem hollywoodskem filmu, toda funkcionirati skuša kljub temu kot nekaj, kar je nastalo mimo Hollywooda, kar pa je itak lastno naturi samega protihollywoodskega filma. V čem je glavni paradoks obhollywoodske kritike Hollywooda? Natanko v tem, da nam pridela tako rekoč isti obrazec kot katerikoli hollywoodski film o Hollywoodu, ali z drugimi besedami, da bi katerikoli hollywoodski film postal protihollywoodski, je dovolj že to, da se dogaja v Hollywoodu: v trenutku, ko se hollywoodski film postavi v Hollywood oz. ko Hollywood obrne kamero proti sebi, postane protihollywoodski. Vzemite katerikoli film - *A Star Is Born*, *The Big Knife*, *The Legend of Lylah Clare*, *The Last Tycoon*, *Postcards from the Edge* ali pa *Barton Fink*. Med hollywoodsko in obhollywoodsko kritiko Hollywooda ni nobene razlike.

MARCEL ŠTEFANČIČ, JR.

drži, da je dal svoj prispevek enemu izmed največjih finančnih krahov osemdesetih, Lucasovi ekstravaganci *Howard the Duck* (Willard Huyck). Tudi v filmih so njegove vloge zelo nevsiljive, nepopadljive & zadržane, lahko bi rekli celo drugače; čeravno ima v filmu glavno vlogo, se vedno zdi, kot da prihaja iz ozadja, z drugimi besedami, zdi se, kot da v resnici podpira stranske igralce, celo tedaj, ko so njegove vloge vsaj formalno energične & agresivne, denimo v filmu *Tapeheads* (Bill Fishman), v katerem igra ambicioznega mladeniča, ki se skuša prebiti v svet show-businessa, ali pa v filmu *Bull Durham* (Ron Shelton), v katerem igra nadarjenega igralca baseballa, ki se skuša prilečiti vsem zvezdnim klišejem, akoravno je natural. In akoravno pretežno igra predvsem v resnih komedijah, v katerih pride lahko njegovo napadanje iz drugega plana do polnega stasa (*Cadillac Man*, Roger Donaldson; *Erik the Viking*, Terry Jones; *Miss Firecracker*, Thomas Schlamme), in akoravno se ne brani debutantskih & ansambelskih filmov (Bill Fishman & Thomas Schlamme, *Five Corners*), je najbolj zablestel prav v - praktično monodramskem - psihotrillerju *Jacob's Ladder* (Adrian Lyne), v katerem ne ve, da ga v resnici ni več, in v katerem ves čas pobira & sestavlja le ostanke, ne-stavke, potrpane kadre & diskontinuirane konce, ki so jih pustili glavni igralci fantomskega kom-plota. *Bull Durham* & *Jacob's Ladder* sta vsekakor definitivna filma njegove dosedanje kariere.

MARCEL ŠTEFANČIČ, JR.